

Arrest

nr. 220 153 van 23 april 2019
in de zaak RvV X / IV

In zake: X

**Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat H. CHATCHATRIAN
Langestraat 46/1
8000 BRUGGE**

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Somalische nationaliteit te zijn, op 11 januari 2019 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 6 december 2018.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 13 maart 2019 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 16 april 2019.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken K. DECLERCK.

Gehoord de opmerkingen van advocaat P. MAERTENS, die *loco* advocaat H. CHATCHATRIAN verschijnt voor de verzoekende partij, en van attaché E. GOOVAERTS, die verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoeker kwam op 24 augustus 2001 in Noorwegen aan en diende er een verzoek tot internationale bescherming in. Het vluchtelingenstatuut van verzoeker werd erkend.

Verzoeker trouwde op 20 januari 2007 in Oslo. Ze kregen samen twee kinderen.

1.2. In Noorwegen geraakte verzoeker verslaafd aan drugs en kwam verschillende keren in contact met de politie. Hij werd meerdere keren veroordeeld voor misdrijven gelinkt aan zijn drugsgebruik (o.a. bezit, handel, geweld) en een vijftal keer opgesloten.

Verzoeker kreeg waarschuwingsbrieven waarin stond dat hij zijn beschermingsstatuut kon verliezen indien hij binnen de twee jaar zijn drugsgebruik niet zou stoppen.

Verzoeker probeerde zonder succes rehabilitatieprogramma's. In 2014, werd zijn vluchtelingenstatuut ingetrokken alsook zijn verblijfsdocumenten. Hij mocht gedurende twee jaar niet in Noorwegen verblijven. In 2017, verlieten zijn echtgenote en kinderen Noorwegen en verhuisden ze naar het Verenigd Koninkrijk, waar ze nog steeds verblijven.

In 2018, werd verzoeker opnieuw in Noorwegen veroordeeld voor drugshandel. Hij werd opgesloten gedurende vijf maanden en vrijgelaten op 27 juni 2018.

1.3. Verzoeker verliet op 1 juli 2018 Noorwegen. Hij reisde naar Parijs en probeerde via Calais naar het Verenigd Koninkrijk te reizen. Verzoeker werd gearresteerd in Frankrijk.

Verzoeker besloot verder te reizen naar Frankfurt. Hij moest overstappen op de bus in Brussel op 17 juli 2018. Omdat verzoeker niet verder kon reizen zonder geldige reisdocumenten besloot hij een verzoek tot internationale bescherming in België in dienen. Dit verzoek diende hij in op 30 juli 2018.

1.4. Verzoekers vraag om internationale bescherming werd op 6 december 2018 afgewezen door de commissaris-generaal.

1.5. De bestreden beslissing luidt als volgt:

"A. Feitenrelaas

U verklaarde de Somalische nationaliteit te bezitten en tot de Moblen-clan (Abgal) te behoren. U bent geboren in Mogadishu (Whardigley). Toen u ongeveer zes maanden oud was verhuisde u met uw familie naar een ander deel van Mogadishu, Boondhere.

Toen u jong was vluchtte u met uw familie naar een dorp in de buurt van Mogadishu. Na enkele maanden keerden jullie terug naar jullie huis. Toen u jong was raakte u verwond aan uw arm toen u speelde met een kogel. Rond het jaar 2000 werd uw huis geraakt bij een aanval. Uw ouders, broer, tante en haar kinderen overleefden de aanval niet. U belandde op straat. Na twee maanden op straat te hebben geleefd kwam u Yussuf, een vriend van uw vader, tegen. U verbleef enkele maanden bij hem. Hij hielp u om het land te verlaten. Omdat hij nog geld moest aan uw vader, betaalde hij uw reis. Hij bracht u in contact met een andere man. U reisde met valse documenten. U nam het vliegtuig naar een Scandinavisch land. U reisde verder met de bus naar Noorwegen.

U kwam op 24 augustus 2001 in Noorwegen aan. U diende er een verzoek tot internationale bescherming in. U kreeg het vluchtelingenstatuut. U werkte er o.a. als tolk. U trouwde op 20 januari 2007 in Oslo met uw echtgenote die u in 2004 had ontmoet in Noorwegen. Jullie kregen samen twee kinderen.

In Noorwegen geraakte u verslaafd aan drugs. U kwam verschillende keren in contact met de politie. U werd verschillende keren veroordeeld voor misdrijven gelinkt aan uw drugsgebruik (o.a. bezit, handel, geweld). U werd een vijftal keer opgesloten. U kreeg waarschuwingsbrieven waarin stond dat u uw statuut kon verliezen indien u binnen de twee jaar uw drugsgebruik niet zou stoppen. U probeerde rehabilitatieprogramma's om te kunnen stoppen met drugs. In 2014, werd uw statuut ingetrokken. U moest uw identiteitsdocumenten inleveren. U mocht gedurende twee jaar niet in Noorwegen verblijven. In 2017, verlieten uw echtgenote en kinderen Noorwegen en verhuisden ze naar het Verenigd Koninkrijk, waar ze nog steeds verblijven.

In 2018, werd u in Noorwegen veroordeeld voor drugshandel. U werd opgesloten gedurende vijf maanden. U werd vrijgelaten op 27 juni 2018. Op 1 juli 2018 verliet u Noorwegen. U reisde naar Parijs. U probeerde via Calais naar het Verenigd Koninkrijk te reizen. U werd gearresteerd in Frankrijk. U besloot verder te reizen naar Frankfurt. U moest overstappen op de bus in Brussel op 17 juli 2018. Omdat u niet verder kon reizen zonder geldige reisdocumenten besloot u een verzoek tot internationale bescherming in België in dienen. Dit verzoek diende u in op 30 juli 2018.

U legde een Noorse VISA-bankkaart neer.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere

procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen. Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Er dient te worden vastgesteld dat u er niet in geslaagd bent om uw “persoonlijk vrees voor vervolging” in de zin van de Geneefse Vluchtelingenconventie of een “reëel risico op het lijden van ernstige schade” zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming aannemelijk te maken. U verwees immers nergens naar een persoonlijke vrees of risico. Uw vertrek uit uw land van herkomst, Somalië en uw vrees bij terugkeer zijn enkel gelinkt aan de algemene situatie in Mogadishu.

Verder gaf u aan dat u niet kan terugkeren naar Somalië omdat u ver weg zou zijn van uw kinderen en echtgenote die momenteel in het Verenigd Koninkrijk verblijven. U wou dat uw kinderen een toekomst hebben. (CGVS, p16) Daarnaast verklaarde u dat u zelf geen toekomst hebt in Somalië, en dat dat voor u ernstig genoeg is. (CGVS, p14 en p16) U verklaarde dat u geen leven in Somalië kon beginnen omdat u wegging toen u jong was, Somalië voor u een vreemd land is, u niet weet hoe de dingen daar werken, u daar niemand kent en omdat er nog steeds geen vrede is (verwijzend naar aanvallen van Al-Shabaab). (CGVS, p13)

Ten eerste, werd vastgesteld dat u uw land niet heeft verlaten omwille van een persoonlijke (vrees voor) vervolging, maar omwille van de algemene situatie en de oorlog die heerste in Mogadishu.

U besloot om uw land te verlaten toen uw ouders en broer stierven toen jullie huis werd geraakt bij een aanval. (CGVS, p3) Na enkele maanden ontmoette u een vriend van uw vader die u aanraadde om Somalië te verlaten en die u hierbij hielp. (CGVS, p7) Voordien raakte u gewond toen u als kind met een kogel speelde. Dit noemde u zelf geen groot probleem. (CGVS, p13) U verklaarde dat u geen andere problemen hebt gehad in Somalië. (CGVS, p13) U verklaarde dat u nooit persoonlijk vervolgd werd. (CGVS, p14) U verklaarde geen andere problemen, "buiten de oorlog", te hebben. (CGVS, p3) Er dient bijgevolg – zonder afbreuk te willen doen aan het leed dat u werd aangedaan bij het o.a. verlies van familieleden - te worden vastgesteld dat de gegevens die u aanbrengt met betrekking tot uw de reden van uw vertrek uit Mogadishu **louter een opsomming vormen van door uw ervaren gebeurtenissen, gelinkt aan de algemene situatie en de oorlog die toen heerste in Mogadishu, maar houden geen verband met een persoonlijke vrees.** De aanval waarbij uw familieleden omkwamen is een te betreuren gevolg van de algemene oorlog die toen – volgens uw eigen verklaringen ergens tussen 1995 en 2000 - heerste in Mogadishu.

Ten tweede, blijkt uit uw verklaringen dat u geen vrees voor vervolging heeft bij terugkeer naar Mogadishu.

U gaf aan dat u bij terugkeer naar Somalië ver weg van uw kinderen en echtgenote zou zijn. U verklaarde dat u wilt dat uw kinderen een toekomst hebben. U zou zelf geen toekomst hebben in Somalië. (CGVS, p16)

Eerst en vooral dient hierover te worden opgemerkt dat uw vrouw en kinderen zich niet op Belgisch grondgebied bevinden, maar in het Verenigd Koninkrijk. (CGVS, p12) Het CGVS kan zich enkel uitspreken over verzoekers om internationale bescherming die zich op het Belgisch grondgebied bevinden. Daarnaast zijn uw vrouw en kinderen reeds beschermd in Noorwegen. (CGVS, p4 en p11) De problemen die uw familieleden zouden kunnen ondervinden wanneer u ver weg zou zijn van hen zijn bijgevolg niet relevant voor uw asielaanvraag en kunnen verder bezwaarlijk als vervolgingsfeit worden beschouwd.

Over uw verklaring dat u zelf geen toekomst zou hebben in Somalië, dient vooreerst te worden opgemerkt dat het gebrek aan toekomstplannen geen persoonlijke vrees voor vervolging inhoudt. **Daarnaast dient te worden vastgesteld dat er geen tegenaanwijzingen zijn dat u als jongeman, geboren en getogen in Mogadishu (u woonde zeventien jaar in Mogadishu en nabie omgeving), in zulke situatie zou terecht komen die zo ernstig zou zijn dat deze onder de definitie van een persoonlijke vrees voor vervolging, noch onder die van een reëel risico op ernstige schade zou vallen.** Er kan immers verwacht worden dat u een netwerk heeft bij terugkeer via uw clan (die volgens u in Mogadishu gevestigd is en waarvan er veel mensen wonen: CGVS, p13) en via uw familie en

vrienden. Zo werd u bij vertrek geholpen door Yussuf, een ex-collega/vriend van uw vader, die zelfs heel uw reis regelde en financierde. U verklaarde dat u een grote familie hebt die nog in Somalië verblijft. U verklaarde eveneens dat de familie van uw vader verblijft op het platteland van Mogadishu. (CGVS, p12) Ook de familie van uw huidige echtgenote woont in Mogadishu. (CGVS, p12)

De door uw aangehaalde redenen van vertrek en de moeilijkheid om terug te keren zijn allen gelinkt aan de algemene situatie van Mogadishu en houden geen persoonlijke vrees voor vervolging in noodzakelijk voor de erkenning van de vluchtelingenstatus, noch een reëel risico op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, §2 van de vreemdelingenwet.

Naast de erkenning van de vluchtelingenstatus, kan aan een verzoeker ook de subsidiaire beschermingsstatus toegekend worden wanneer de mate van willekeurig geweld in het aan de gang zijnde gewapend conflict in het land van herkomst dermate hoog is dat er zwaarwegende gronden zijn om aan te nemen dat een burger die terugkeert naar het betrokken land of, in voorkomend geval, naar het betrokken gebied louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico loopt op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, §2, c) van de Vreemdelingenwet.

Bij de evaluatie van de actuele veiligheidssituatie in Zuid- en Centraal-Somalië werd "UNHCR International Protection Considerations with regard to people fleeing Southern and Central Somalia" van januari 2014 en "UNHCR position on returns to Southern and Central Somalia (Update I)" van mei 2016 in rekening genomen. Zowel uit deze adviezen, als uit de COI Focus "Somalië: Veiligheidssituatie in Mogadishu" van 25 september 2018 (waarvan een kopie werd toegevoegd aan uw administratief dossier) blijkt dat de veiligheidssituatie in vele delen van Zuid- en Centraal-Somalië volatiel blijft. De gewapende gevechten duren buiten Mogadishu en in de rurale gebieden die onder controle van al-Shabaab staan, voort. Gebieden onder controle van de Somalische Federale regering, waaronder Mogadishu, worden dan weer vaak getroffen door aanslagen en andere vormen van geweld. UNHCR geeft in haar meest recente advies aan dat er in 2014 en 2015 verschillende grootschalige aanvallen waren in Mogadishu waarbij burgers en civiele infrastructuur werden gevisieerd, waaronder hotels en overheidsgebouwen. Zoals verder wordt uiteengezet blijkt uit de COI Focus over de veiligheidssituatie in Mogadishu dat het geweld er inderdaad enerzijds de vorm aanneemt van complexe terreuraanslagen, die echter in hoofdzaak gericht zijn op hotels en restaurants populair bij overheidsfunctionarissen en op overheidsgebouwen of -instellingen, en anderzijds vaak de vorm aanneemt van doelgerichte moordaanslagen tegen personen verbonden met de overheid of met internationale instellingen. UNHCR geeft aan dat veel personen die Zuid- en Centraal-Somalië ontvluchten een profiel hebben waardoor ze in aanmerking zouden kunnen komen voor de vluchtelingenstatus. UNHCR wijst er eveneens op dat verzoekers afkomstig uit "conflict-affected areas" nood kunnen hebben aan bescherming omdat zij het risico lopen blootgesteld te worden aan een ernstige en individuele bedreiging van hun leven of persoon als gevolg van willekeurig geweld. Nergens in voornoemd documenten wordt evenwel geadviseerd om voortgaande op een analyse van de algemene veiligheidssituatie aan elke persoon afkomstig uit Zuid- en Centraal-Somalië een complementaire vorm van bescherming te bieden. Bovendien blijkt uit de adviezen van UNHCR en uit de door het CGVS gehanteerde informatie dat het geweldsniveau, de aard van het geweld en de impact van het geweld regionaal verschillend zijn. Om die redenen dient niet alleen rekening te worden gehouden met de actuele situatie in uw land van herkomst, maar ook met de veiligheidssituatie in het gebied van waar u afkomstig bent. **Gezien uw verklaringen met betrekking tot uw herkomst uit Somalië, dient in casu de veiligheidssituatie in Mogadishu te worden beoordeeld.**

Het CGVS erkent dat de veiligheidssituatie in Mogadishu complex, problematisch en ernstig is, doch benadrukt dat er diverse objectieve elementen in ogenschouw genomen moeten worden om het reële risico voorzien in artikel 48/4, §2, c) van de Vreemdelingenwet te evalueren, waaronder het aantal burgers die het slachtoffer zijn van willekeurig geweld, het aantal conflict gerelateerde incidenten, de intensiteit van deze incidenten, de doelwitten die de partijen in het conflict beogen, de aard van het gebruikte geweld en de mate waarin burgers slachtoffer zijn van willekeurig dan wel doelgericht geweld, de impact van dit geweld op het leven van de burgers, en de mate waarin dit geweld burgers dwingt om hun land of, in voorkomend geval, hun regio van herkomst te verlaten.

Uit een grondige analyse van de veiligheidssituatie (zie de aan het administratief dossier toegevoegde COI Focus "Somalië: Veiligheidssituatie in Mogadishu" van 25 september 2018) blijkt dat de politieke en militaire situatie van Somalië drastisch gewijzigd is vanaf augustus 2011, wanneer de islamistische rebellen van al-Shabaab uit Mogadishu worden verdreven. In mei 2012 is hun volledige terugtrekking uit de hoofdstad een feit. Al-Shabaab blijft in Mogadishu evenwel in staat om regelmatig aanslagen uit te

voeren. Ondanks een verdere stijging van het aantal incidenten en het aantal burgerslachtoffers in de onderzochte periode kaderen de veiligheidsincidenten die zich in Mogadishu hebben voorgedaan nog steeds binnen het patroon dat zich de laatste jaren gevestigd heeft in de stad. Zo neemt een groot deel van het geweld dat in Mogadishu plaats vindt enerzijds de vorm aan van complexe terreuraanslagen, waarvan het merendeel wordt opgeëist door al-Shabaab. Andere aanslagen worden door niemand opgeëist. Deze complexe aanslagen zijn in hoofdzaak gericht op hotels en restaurants die vaak politieke figuren, overheidsfunctionarissen en buitenlanders over de vloer krijgen, op overheidsgebouwen of –instellingen en op veiligheidskonvooien en checkpoints. Anderzijds neemt het geweld in Mogadishu vaak de vorm aan van doelgerichte moordaanslagen tegen personen verbonden met de overheid of met internationale instellingen. Sommige aanslagen worden opgeëist door al-Shabaab, in andere gevallen gaat het om onbekende schutters. Onder de slachtoffers van deze aanslagen bevinden zich (voormalige) parlementsleden, de voorzitter van een vrouwenorganisatie en de zoon van een medewerker, traditionele ouderen en andere gedelegeerden van de deelstaten die aan de verkiezingen deelnamen, lokale politieke vertegenwoordigers en overheidsfunctionarissen, politieagenten, soldaten of medewerkers van de inlichtingendiensten, journalisten, humanitair personeel, zakenlui, clanoudsten, een hoge gevangenisbeambte, een taxichauffeur die vaak ambtenaren vervoert, een voetbalscheidsrechter, en soms ook gewone omstaanders. Verschillende bronnen beschrijven het door al-Shabaab gepleegde geweld nog steeds als doelgericht. Dit neemt niet weg dat ook gewone burgers die toevallig in de buurt zijn getroffen kunnen worden. Al-Shabaab heeft ook in 2017 het aantal doelgerichte moordaanslagen in de hoofdstad opgedreven, waarbij er een nieuwe tendens wordt gezien in de moorden op personen betrokken bij de verkiezingen in 2016 en 2017. Daarnaast heeft al-Shabaab in 2017 het aantal (complexe) aanslagen opgedreven, waarbij het aantal doden per aanslag stijgt. Op 14 oktober 2017 vond er een zware aanslag plaats in Mogadishu, de zwaarste ooit in Somalië. Er kwamen minstens 512 personen om, de helft van het aantal (vermoedelijke) burgerslachtoffers in 2017. Somalië-experten achten al-Shabaab verantwoordelijk voor deze zware aanslag, die niet opgeëist is. Volgens sommige waarnemers eist al-Shabaab de aanslag niet op omdat er zoveel burgerdoden bij gevallen zijn en ze hun beoogde doelwit zouden gemist hebben. Het eigenlijke doelwit van de aanslag zou een militaire basis of overheidsgebouw geweest zijn. Na de aanslag komen duizenden inwoners, mannen en vrouwen, op straat om te protesteren tegen het geweld door al-Shabaab. Naast de complexe aanslagen en doelgerichte moordaanslagen vinden er nog een aantal andere incidenten plaats, die meestal meerdere doden maken, waaronder burgers. Het gaat om zelfmoordaanslagen, bomaanslagen of aanslagen met granaten - die voornamelijk militaire doelwitten of de politie viseren, maar ook restaurants geliefd bij militairen of overheidspersoneel - , politiek gemotiveerde clanconflicten, criminaliteit, conflicten over grondbezit, confrontaties tussen de ordediensten en mortieraanvallen, onder meer op het presidentiële paleis of de internationale luchthaven, die aan al-Shabaab worden toegeschreven en vaak doel missen. In de verslagperiode werd er geen informatie gevonden over burgerdoden bij deze mortieraanvallen. In 2017 is in Mogadishu de Mogadishu Stabilisation Unit opgericht. Deze unit focust zich ook op de ontwapening van de bevolking en van illegale milities. Dankzij deze unit is het aantal aanvallen door Al Shabaab in Mogadishu tijdens de ramadan verder blijven dalen.

Uit dezelfde informatie blijkt voorts dat verschillende bronnen aangeven dat er maar een beperkte opvolging en verslaggeving is van gewelddadige incidenten en van het aantal slachtoffers in Somalië, waardoor een exhaustief overzicht niet mogelijk is. Betrouwbare statistieken over burgerslachtoffers zijn niet beschikbaar. Het EHRM stelde in een arrest van september 2013 (EHRM, K.A.B. v. Sweden, no. 17299/12, van 5 september 2013) dan weer dat al-Shabaab Mogadishu niet langer in handen had, dat er geen frontlijngevechten of bombardementen meer plaatsvonden in de hoofdstad en dat het aantal burgerdoden was gedaald. Zowel in het arrest van september 2013 als in een arrest van september 2015 (EHRM, R.H. v. Sweden, no. 4601/14, van 10 september 2015) kwam het EHRM tot het besluit dat er geen sprake is van een reëel risico op een met artikel 3 van het EVRM strijdige behandeling voor al wie in Mogadishu aanwezig is. Ook de Immigration and Asylum Chamber van het Upper Tribunal van het Verenigd Koninkrijk oordeelde in september 2014 (MOJ & Ors (Return to Mogadishu) Somalia CG [2014] UKUT 00442 (IAC), United Kingdom: Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) van 10 september 2014) dat in het algemeen een persoon die een “gewone burger” is bij terugkeer naar Mogadishu na een periode van afwezigheid geen reëel risico op vervolging of op schade zoals bedoeld onder artikel 3 EVRM of artikel 15 c van de Kwalificatierichtlijn loopt. Het Upper Tribunal stelt verder dat het aantal burgerslachtoffers in Mogadishu sinds 2011 gedaald is, voornamelijk omdat er einde kwam aan de openlijke oorlogsvoering binnen de stad en al-Shabaab haar toevlucht neemt tot operaties tegen zorgvuldig geselecteerde doelwitten.

Het gerechtshof meent voorts dat men redelijkerwijs van een gewone burger kan verwachten dat hij het persoonlijke risico slachtoffer te worden van een aanslag van al-Shabaab kan verminderen door zones

en instellingen te vermijden die als doelwitten van de islamistische beweging kunnen aangeduid worden.

Daarnaast dient opgemerkt te worden dat, ondanks de hierboven beschreven veiligheidsrisico's en de vastgestelde stijging van het aantal veiligheidsincidenten in Mogadishu, meerdere bronnen nog steeds positieve ontwikkelingen signaleren in de hoofdstad zoals de verdere heropleving van het economische leven. Dit ondanks de toestroom van IDP's in Mogadishu die geweld en klimaatverandering ontvluchten. De impact van het geweld is verder niet van dien aard dat het inwoners dwingt om massaal Mogadishu te verlaten. In tegendeel, Somaliërs keren vanuit de diaspora nog steeds terug naar Somalië, waaronder naar Mogadishu. In die mate zelfs dat de terugkeer van een groot aantal Somaliërs in Mogadishu voor een financiële injectie zorgt en een verhoging van werkgelegenheid en van basisvoorzieningen in de gezondheidszorg en het onderwijs - in 2018 leggen leerlingen uit meer dan 300 secundaire scholen doorheen de stad hun eindexamens af in 63 examencentra -, maar ook voor een stijging van de grondprijzen en van de uitzettingen van IDP's. Naast de terugkeer van de diaspora creëren ook de uitbreiding van de overheidsadministratie, de toename van het aantal humanitaire organisaties en de opening van ambassades een groeiende vraag naar goederen en diensten. De vraag naar ongeschoolde arbeid in Mogadishu neemt toe, en omwille van de verbeterde veiligheidssituatie trekken ook vanuit het binnenland ongeschoolde krachten naar Mogadishu. In sectoren waarvoor weinig gekwalificeerde arbeidskrachten beschikbaar zijn, worden zelfs werknemers uit het buitenland gerekruteerd. Voorts blijkt dat er in Mogadishu sprake is van vele handelszaken, gaande van platenwinkels tot apothekers, banken, benzinstations, ..., van een bloeiende bouwsector, een vrijetijdsleven met een heropleving van de voetbal- en basketbalcompetities, met opgeknapt sportstadions en een voetbalcompetitie voor jeugdspelers, een eerste mini-marathon in 2018, tieners die voetballen op Lidobeach, met restaurants en internetcafés, met jongeren die koffie drinken of flaneren, en de organisatie van een TEDxconferentie en sinds 2015 een jaarlijkse boekenbeurs. Eind december 2017 opent aan het strand een nieuw prestigieus hotel. In mei 2018 heropent autofabrikant Toyota een kantoor in Mogadishu, na 30 jaar afwezigheid. Basisvoorzieningen zoals huisvuilophaal, brandweer, elektriciteit zijn beschikbaar.

De Commissaris-generaal erkent dat de veiligheidssituatie in Mogadishu nog steeds problematisch en ernstig is, en dat dit, afhankelijk van de individuele situatie en de persoonlijke omstandigheden van de verzoeker, aanleiding kan geven tot de toekenning van een internationale beschermingsstatus. Gelet op hogervermelde vaststellingen en na grondige analyse van de beschikbare informatie dient evenwel besloten te worden dat er in Mogadishu actueel geen sprake is van een uitzonderlijke situatie waarbij de mate van het willekeurig geweld dermate hoog is dat er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat u louter door uw aanwezigheid aldaar een reëel risico loopt blootgesteld te worden aan een ernstige bedreiging van uw leven of uw persoon zoals bedoeld door artikel 48/4, § 2, c) van de Vreemdelingenwet.

U laat na het bewijs te leveren dat u specifiek geraakt wordt, om redenen die te maken hebben met uw persoonlijke omstandigheden, door een reëel risico als gevolg van het willekeurig geweld te Mogadishu. Evenmin beschikt het CGVS over elementen die er op wijzen dat er in uw hoofde omstandigheden bestaan die tot gevolg hebben dat u een verhoogd risico loopt om het slachtoffer te worden van willekeurig geweld. **Uw verklaring dat u een toekomst wil voor uw kinderen en dat geen leven zult hebben bij terugkeer naar Somalië omdat u wegging toen u jong was, Somalië voor u een vreemd land is, u niet weet hoe de dingen daar werken, u daar niemand kent en omdat er nog steeds geen vrede is (verwijzend naar aanvallen van Al-Shabaab) (CGVS, p13) doen geen afbreuk doen aan de beoordeling van de veiligheidssituatie door het CGVS, noch aan de omstandigheden die zouden kunnen wijzen op een persoonlijk verhoogd risico.**

Gelet op het geheel van voorgaande vaststellingen maakt u geenszins aannemelijk dat in uw hoofde een "gegronde vrees voor vervolging" zoals bepaald in de Conventie van Genève in aanmerking kan worden genomen, of dat u bij een eventuele terugkeer naar uw land van oorsprong een "reëel risico op het lijden van ernstige schade" zoals bepaald in de definitie van de subsidiaire bescherming zou lopen. U verwees immers enkel naar de algemene situatie, en toont op geen enkele manier aan dat u een persoonlijk en verhoogd risico loopt.

Over de door u neergelegde Noorse VISA-bankkaart dient te worden vastgesteld dat deze niets wijzigt aan voorgaande. (zie groene map in administratief dossier) Uw verblijf, noch uw (ingetrokken) statuut, in Noorwegen wordt, tot op heden, niet in twijfel getrokken.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, kom ik tot de vaststelling dat u niet als vluchteling in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet kan worden erkend. Verder komt u niet in aanmerking voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet.”

2. Verzoekschrift

In een eerste en een tweede middel voert verzoeker in zijn verzoekschrift van 11 januari 2019 een schending aan van de artikelen 48/3 en 48/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: Vreemdelingenwet), van het redelijkheidsbeginsel en van de materiële motiveringsplicht.

Verzoeker geeft een theoretische uiteenzetting over de materiële motiveringsplicht. Verzoeker meent dat *“de mate waarin er zich contradicties en omissies in het verhaal voordoen, deze zeker niet van dien aard om tot de ongeloofwaardigheid van het asielrelaas van de verzoekende partij te besluiten”*, hetgeen volgens verzoeker bevestigd wordt in de rechtspraak van de Raad van State (RvS 173.899, 7 augustus 2007) en rechtsleer (Vereecke, V., *Het nieuwe asiel- en verblijfsrecht*, Story Publishers, Gent 2008, p. 49).

Hij betoogt: *“Verwerende partij stelt dat verzoekende partij niet in aanmerking zou komen op voor de vluchtelingenstatus omdat zij zich enkel zou baseren op de algemene veiligheidssituatie in Mogadishu. Niets is echter minder waar! Er wordt niet betwist dat verzoekende partij in Noorwegen erkend werd als vluchteling. De Noorse Staat was aldus van mening dat verzoekende partij persoonlijke vrees had voor vervolging indien zij terug gestuurd zou worden naar Somalië.*

Bovendien bevindt verzoekende partij zich thans meer dan 17 jaar lang buiten Somalië, is zij volledig verwesterd en vormt zij een makkelijk doelwit. Zij meent dan ook dat zij weldegelijk een gegronde vrees heeft persoonlijk te worden geveiseerd indien zij terug gestuurd wordt naar Mogadishu.

Bovendien heeft zij niets of niemand meer in Somalië, er wordt niet betwist dat het huis van verzoekende partij en haar familie volledig verwoest werd bij een aanslag in 2000. Zij kent de huidige samenleving niet, heeft geen enkele clanstructuur die haar kan beschermen en vormt een wandelende doelwit.

Verwerende partij heeft klaarblijkelijk geen rekening gehouden met al deze elementen. Een dergelijke manier van redeneren en desgevallend gebrekkig onderzoeken schendt dan ook op een kennelijke wijze de algemene beginselen van behoorlijk bestuur als het redelijkheidbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Tevens schendt de verwerende partij de materiële motiveringplicht. De materiële motiveringsplicht gebiedt dat iedere bestuurshandeling gedragen wordt door motieven die in rechte en in feite aanvaardbaar zijn en blijken hetzij uit de beslissing zelf, hetzij uit het administratief dossier. De motieven moeten bijgevolg minstens kenbaar, feitelijk juist en draagkrachtig zijn.

Verwerende partij is op zijn minst onredelijk te werk gegaan bij de beoordeling van het asielgehoor en asielrelaas van verzoekende partij”.

Verzoeker meent in zijn tweede middel dat hij wel in aanmerking komt voor de subsidiaire beschermingsstatus. Verzoeker meent dat het niet te begrijpen is *“dat de verwerende partij na lezing van de COI-focus van 25 september 2018 tot een dergelijke conclusie is kunnen komen!*

Verwerende partij stelt zelf dat de situatie in Mogadishu desastreus is, maar tracht dit meteen te relativieren. Dit is niet ernstig...”.

Verzoeker wijst erop dat het toegevoegde COI-rapport stelt dat *“het onmogelijk is om een exhaustieve lijst te geven van alle aanslagen die plaatsvinden en dat hun aantal voornamelijk in Mogadishu veel hoger ligt dan hetgeen kon worden gerapporteerd. (p. 36) Het aantal slachtoffer die wel kon worden gerapporteerd, is evenwel hallucinant (p. 37 en 38).*

In de eerste helft van 2018 alleen waren in totaal 191 (!) aanvallen waar burgers werden geveiseerd (p. 44). Daarnaast stelt men dat de situatie in Mogadishu nog steeds onstabiel is: p. 13 (...)

“Al Shabab blijft nog steeds succesvol aanslagen uitvoeren en burgerslachtoffers maken, ook op de meest beveiligde plaatsen in het land en in Mogadishu: p. 22 Bewijs hiervan is de aanslag van 23 februari 2018 :p. 40

*Het rapport stelt tevens dat Al Shabaab nog steeds een groot deel van de stad controleert en dat de meerderheid van de aanvallen van Al Shabaab in Mogadishu plaatsvinden. De lijst van de aanslagen in Mogadishu in 2017 - waar veelal gewone burgers omkwamen - is schrijnend (p. 26-28):
Hoe de verwerende partij dit kan stellen dat de situatie in Mogadishu niet noopt tot het toekennen van subsidiaire bescherming, is dan ook een raadsel”.*

Verzoeker voegt toe dat de Verenigde Naties tevens de aanhoudende instabiliteit en onveiligheid in Mogadishu en Somalië, beklemtonen én bevestigen (rapport van 9 mei 2016): UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), UNHCR Position on Returns to Southern and Central Somalia (Update I), May 2016, p.2, <http://wAvv.refworld.org/docid/573de9fe4.html>. In het rapport van 16 mei 2016 stelt het UNHCR letterlijk (op een moment dat het aantal burgerslachtoffers lager lag dan thans in 2017 het geval is) dat een gedwongen terugkeer naar Mogadishu niet aan te bevelen is en dat dit dreigt mensen in een kwetsbare positie te dwingen en aldus het non-refoulementbeginsel te schenden: De humanitaire situatie is er ronduit desastreus. De meest elementaire rechten, zoals toegang tot voedsel en drinkbaar water zijn er hoegenaamd niet gegarandeerd:

Voorts wijst verzoeker op het HRW, World Report 2016 - Somalia, 27 January 2016, <http://www.refworld.org/docid/56hd991f3f.html> en stelt nog “*Wat verwerende partij bovendien volledig uit het oog lijkt te verliezen, is het onderzoek naar de specifieke omstandigheden waarin de aanvrager in kwestie terecht zal komen. Verzoekende partij is immers reeds 17 jaar weg uit Mogadishu, zij is volledig verwesterd en heeft geen enkele band meer met haar land van herkomst, ook haar echtgenote en kinderen verblijven in Europa. Zij vormt ongetwijfeld een doelwit ingeval zij terug zou keren naar Somalië*”.

Verzoeker besluit dat ten overvloede dat de verwerende partij zeer snel en zeer onzorgvuldig tot deze negatieve beslissing is gekomen. De bestreden beslissing schendt aldus tevens op manifeeste wijze artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet, evenals het beginsel van de materiële motiveringsverplichting en het redelijkheidsbeginsel.

In hoofdorde vraagt verzoeker om de vluchtelingenstatus toe te kennen; subsidiair om de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen en uiterst subsidiair om de thans bestreden beslissing te vernietigen.

2.1. Over de gegrondheid van het beroep

2.1.1. De Raad wijst erop dat hij inzake beslissingen van de commissaris-generaal over volheid van rechtsmacht beschikt. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl. St. Kamer 2005-2006*, nr. 2479/001, 95, 96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoekende partij daarop.

2.1.2. Uit de artikelen 48/6 en 48/7 van de Vreemdelingenwet en artikel 4, § 1 van de Richtlijn 2011/95/EU volgt dat het in de eerste plaats aan de verzoeker om internationale bescherming toekomt om de nodige relevante elementen te verschaffen om over te kunnen gaan tot een onderzoek van zijn verzoek om internationale bescherming. De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele basis en hierbij moet onder meer rekening worden gehouden met alle relevante informatie in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen, met inbegrip van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die gelden in het land van herkomst en de wijze waarop deze worden toegepast. Twijfels over bepaalde aspecten van een relaas ontslaan de bevoegde overheid niet van de opdracht de vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade betreffende die elementen waar geen twijfel over bestaat, te toetsen. Het moet in deze evenwel gaan om die elementen die de nood aan internationale bescherming kunnen rechtvaardigen.

2.2. Aangaande de vluchtelingenstatus

2.2.1. Met de commissaris-generaal kan de Raad vaststellen dat verzoeker Mogadishu, Somalië verlaten heeft nadat zijn ouders en broer omkwamen toen hun huis werd geraakt bij een aanval (CGVS, p. 3). Verzoeker gaf aan geen andere problemen, “*buiten de oorlog*”, te hebben (CGVS, p. 3).

De bestreden beslissing stelt terecht: *“Er dient bijgevolg – zonder afbreuk te willen doen aan het leed dat u werd aangedaan bij het o.a. verlies van familieleden - te worden vastgesteld dat de gegevens die u aanbrengt met betrekking tot uw de reden van uw vertrek uit Mogadishu louter een opsomming vormen van door uw ervaren gebeurtenissen, gelinkt aan de algemene situatie en de oorlog die toen heerste in Mogadishu, maar houden geen verband met een persoonlijke vrees. De aanval waarbij uw familieleden omkwamen is een te betreuren gevolg van de algemene oorlog die toen – volgens uw eigen verklaringen ergens tussen 1995 en 2000 - heerste in Mogadishu”*. De feiten die verzoeker aanbrengt dateren van 19 tot 24 jaar geleden. Verzoeker kan niet stellen dat hem thans de vluchtelingenstatus toekomt omdat hij 18 jaar geleden in Noorwegen erkend werd als vluchteling. Dit klemt te meer nu deze vluchtelingenstatus werd ingetrokken in 2014 en niet kan blijken dat verzoeker zich hiertegen zou hebben verzet. Voorgaande argumenten kunnen bezwaarlijk volstaan om een actuele vrees in de zin van het Vluchtelingenverdrag aan te tonen.

2.2.2. Voorts benadrukt verzoeker dat hij intussen al *“meer dan 17 jaar lang buiten Somalië, is zij volledig verwesterd en vormt zij een makkelijk doelwit. Zij meent dan ook dat zij weldegelijk een geponde vrees heeft persoonlijk te worden geviseerd indien zij terug gestuurd wordt naar Mogadishu”*.

2.2.3. Indien kan aangenomen worden dat verzoeker na 17 jaar verblijf in Europa zich een deel andere levensstijl heeft eigengemaakt dan kan daaruit nog niet worden afgeleid dat hij daarom niet naar Somalië zou kunnen terugkeren. Verzoeker licht evenmin toe waaruit zou moeten blijken dat hij zich geheel verwesterd zou hebben. De duur van zijn verblijf in Europe is inderdaad een mogelijke indicatie, doch hieruit kan niet afgeleid worden dat verzoeker zijn de westerse levensstijl heeft eigengemaakt. Uit het administratief dossier blijkt in tegendeel dat verzoeker zich aan de zijkant van de Noorse maatschappij bevond in het drugsmilieu. Voorts bewoog hij zich in de Somalische gemeenschap waar hij ook een Somalische vrouw huwde. Er kan dan ook bezwaarlijk blijken dat verzoeker onbekend zou zijn met de Somalische gewoontes, taal en cultuur.

2.2.4. Bovendien benadrukt de Raad dat om als vluchteling te worden erkend de vreemdeling dient aan te tonen dat hij vervolgd wordt omwille van één van de in artikel 1, A (2), van het Internationaal Verdrag betreffende de status van vluchtelingen, ondertekend te Genève op 28 juli 1951 en goedgekeurd bij wet van 26 juni 1953 (Vluchtelingenverdrag), vermelde redenen, te weten zijn ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep of zijn politieke overtuiging. Het loutere feit dat een persoon in zijn of haar land van herkomst niet langer een levensstijl zal kunnen hanteren vergelijkbaar met deze in België volstaat niet om te voldoen aan de criteria van het Vluchtelingenverdrag. Verzoeker kan immers niet stellen dat hij behoort tot een sociale groep in de zin van artikel 48/3, § 4, d) van de Vreemdelingenwet. Verwestering is geen aangeboren kenmerk, noch een kenmerk met gemeenschappelijke achtergrond dat niet gewijzigd kan worden. Er kan ook niet worden gesteld dat verwesterde mensen in het betrokken land een gemeenschappelijke identiteit hebben dat in de directe omgeving als afwijkend wordt beschouwd, nu elk van deze ‘verwesterde mensen’ hun eigenheid behouden. Aldus zal de mate waarin ze ‘verwesterd’ zijn een andere uitdrukking geven aan hun re-integratie in hun land van oorsprong.

Ten slotte liggen er geen elementen voor waaruit zou kunnen blijken dat een verwesterde levensstijl in Somalië een politieke connotatie zou krijgen laat staan dat hij *“een wandelende doelwit”* zou zijn. Integendeel in punt 2.3.13 blijkt dat Somaliërs uit de diaspora vrijwillig terugkeren naar Somalië.

Ten slotte kan deze re-integratie afhankelijk zijn van hun sociale en familiale status, hun gender, hun opleidingsniveau en de al dan niet diverse of overheersende cultuur in het land waar ze vandaan komen. Verzoeker dient dan ook op individuele wijze zijn vraag om internationale bescherming te staven en aantonen dat in zijn geval er onoverkomelijke eisen zullen worden gesteld die een vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag of een risico op ernstige schade in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet aantoonen.

2.2.5. De bewering dat verzoeker *“niets of niemand meer in Somalië”* heeft en dat er niet wordt betwist *“dat het huis van verzoekende partij en haar familie volledig verwoest werd bij een aanslag in 2000”* kan niet aantonen dat verzoeker negentien jaren later vervolging dient te vrezen bij zijn terugkeer naar zijn land. Voorts blijft verzoeker bij een loutere bewering dat hij *“geen enkele clanstructuur”* heeft die hem kan beschermen nu niet wordt aangetoond waarom verzoeker als volwassen man specifieke bescherming in Somalië nodig heeft, noch waarom hij desgevallend geen beroep zou kunnen doen op zijn clan, of zijn familie in Mogadishu kan aanspreken die hem destijds ook bij zijn reis naar Europa heeft geholpen.

2.2.6. Ten slotte waar verzoeker erop wijst dat hij niet kan terugkeren naar *Somalië omdat hij ver weg zou zijn van zijn kinderen en echtgenote die momenteel in het Verenigd Koninkrijk verblijven*” blijkt uit het administratief dossier dat verzoeker op 14 februari 2019 door de luchthavenpolitie van Zaventem werd geïntercepteerd op het niveau vertrek. Verzoeker verklaarde naar het Verenigd Koninkrijk te reizen om daar zijn vrouw en kind te vervoegen. Verzoeker verklaarde tevens: *“niet meer terug [te] keren naar België aangezien zijn asielprocedure hier negatief zou zijn afgesloten”*. (zie mail van de Directie Controle Binnenland en Grenzen van 14 februari 2019).

2.2.7. Verzoekers advocaat stelt ter terechtzitting geen contact meer te hebben met verzoeker en dus geen nadere inlichtingen kan verstrekken die verzoekers verblijf in het buitenland tegenspreken. Ook verwerende partij heeft geen bijkomende informatie. Ter terechtzitting dient dan ook te worden vastgesteld dat geen der partijen bekend is met verzoekers verblijfplaats en of hij nog in België is. Evenmin is geweten of hij toegelaten werd tot het Verenigd Koninkrijk en er zich kon vestigen. Hoe dan ook kan blijken dat verzoekers echtgenote met haar kinderen, verzoeker verlaten had en van Noorwegen naar het Verenigd Koninkrijk was vertrokken. Indien verzoeker werkelijk meent dat hij internationale bescherming nodig heeft dan dient hij de huidige procedure te volgen. Eventueel kan hij met een beschermingsstatus zijn familie bezoeken of vervoegen. Verzoeker bezat geen Noorse identiteitsdocumenten meer. Het administratief dossier bevat geen gegevens over de reisdocumenten waarmee verzoeker dan wel naar het VK reisde, noch is bekend of verzoeker Somalische documenten bezit. Hoe dan ook is verzoekers handelwijze strijdig met een nood aan internationale bescherming.

2.2.8. In acht genomen wat voorafgaat, kan in hoofde van verzoeker geen vrees voor vervolging in de zin van artikel 1, A (2) van het Internationaal Verdrag betreffende de status van vluchtelingen, ondertekend te Genève op 28 juli 1951 en goedgekeurd bij wet van 26 juni 1953, in aanmerking worden genomen.

2.3. Aangaande de subsidiaire beschermingsstatus

2.3.1. Verzoeker heeft niet aannemelijk gemaakt dat hij voldoet aan de criteria van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet. Verzoeker beroept zich voor de toekenning van de subsidiaire bescherming op dezelfde elementen als voor de vluchtelingenstatus. Noch uit zijn verklaringen noch uit de andere elementen van het dossier blijkt dat hij voldoet aan de criteria van artikel 48/4, § 2, a) en b) van de Vreemdelingenwet.

2.3.2. Verzoeker heeft steeds verklaard geboren te zijn in Mogadishu waar hij woonde tot zijn vertrek naar Noorwegen. De Raad zal dan ook de beoordeling van het reële risico op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, § 2, c) van de Vreemdelingenwet ten opzichte van de situatie in Mogadishu beoordelen.

2.3.3. De Raad merkt op dat uit de *“COI Focus: Somalië: Veiligheidssituatie in Mogadishu”* van 25 september 2018 (hierna: COI Focus, Mogadishu) - door de commissaris-generaal neergelegd bij aanvullende nota - blijkt dat er in Mogadishu, Somalië, geen binnenlands of internationaal gewapend conflict aan de gang is, zoals bedoeld in artikel 48/4, § 2, c) van de Vreemdelingenwet.

2.3.4. De COI Focus steunt zich bij de beoordeling van de situatie in Mogadishu op een veelheid aan bronnen: *“Cedoca heeft zich voor dit onderzoek gebaseerd op een groot aantal publiek beschikbare lokale en internationale bronnen. Naast Somalische kranten en nieuwssites, zoals Goobjoog News, Hiiraan Online of Horseed Media, zijn verschillende internationale media geraadpleegd, waaronder Reuters, Voice of America (VOA) en Al Jazeera. Cedoca heeft verder een beroep gedaan op de publicaties van uiteenlopende internationale niet-gouvernementele organisaties (ngo's) zoals Human Rights Watch (HRW) en International Crisis Group (ICG), maar ook gouvernementele bronnen, zoals het Amerikaanse Department of State (USDOS) en verschillende Europese overheidsdiensten die country of origin information (COI) publiceren. Ook intergouvernementele bronnen, zoals de verschillende instellingen van de Verenigde Naties (VN) en het European Asylum Support Office (EASO). Ten slotte bekeek Cedoca de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM).”*

2.3.5. Indien een onderzoek naar de actuele situatie in een land of regio steeds tekortkomingen kan bevatten, dan kan verzoeker niet stellen dat de commissaris-generaal geen afdoende onderzoek heeft gevoerd, in overeenstemming met zijn onderzoeksplicht, naar de actuele veiligheidssituatie in Mogadishu. De bewering van verzoekende partij dat verwerende partij verkeerde conclusies trok uit deze informatie kan evenmin worden gevolgd.

2.3.6. Voorop dient te worden opgemerkt dat indien noch de Raad, noch de commissaris-generaal beweren dat de situatie in Mogadishu geheel stabiel is geworden, dan kan uit punten 1 tot 3 van de COI Focus, Mogadishu wel blijken dat na 20 jaar burgeroorlog de politieke en militaire situatie van Somalië vanaf augustus 2011 ingrijpend gewijzigd is met de verdrijving van Al Shabaab uit Mogadishu. In mei 2012 is hun volledige terugtrekking uit de hoofdstad een feit en komt ook de havenstad Kismayo in handen van de regeringsgezinde troepen, het Somalische leger (hierna: SNA) en de African Union Mission in Somalia (hierna: AMISOM). In de tweede helft van 2012 worden politieke hervormingen opgestart die op 1 augustus 2012 leiden tot de goedkeuring van een voorlopige grondwet. Na een gespannen onderhandeling tussen de verschillende clans heeft een comité van clanhoofden in augustus 2012 de volksvertegenwoordigers aangeduid. Het parlement koos op 10 september 2012 Hassan Sheikh Mohamud tot president van de republiek en begin november 2012 trad er een door het parlement goedgekeurde regering aan.

2.3.7. Aldus nam de controle van het SNA over het Somalische grondgebied toe. Begin maart 2014 veroveren AMISOM en het SNA bijkomend gebied op Al Shabaab in de regio's Gedo, Bay, Bakool, Hiiraan, Galgaduud, Shabelle Dhexe en Shabelle Hoose en na september 2014 de strategische kuststeden en acht steden, waaronder de bolwerken Barawe en Adale.

Ook daarna neemt de coalitie steeds nieuwe steden en dorpen in. In 2015 neemt AMISOM onder meer Bardhere en Dinsoor in. Al Shabaab, van zijn kant, probeert de situatie in gebieden die ze uit handen diende te geven te destabiliseren door hit-and-run-aanslagen en asymmetrische oorlogsvoering. Naast aanvallen op de Somalische leger- en AMISOM-basissen heeft Al Shabaab ook operationele capaciteit om succesvolle grote aanvallen uit te voeren waarbij het gebruik maakt van zelfmoordterroristen en *inghimashi* die vaak samen gecoördineerde aanvallen doen op zogeheten "zachte doelwitten" zoals hotels, restaurants en regeringsgebouwen in het centrum van Mogadishu, het veiligste deel van het land. De terreinwinst voor het Somalische leger en AMISOM gaat voor de burgers gepaard met het risico op wraakacties door Al Shabaab. Al Shabaab blijft, in tegenstelling tot Islamitische Staat, in 2018 de controle houden over grote gebieden zoals de regio's Gedo, Bay, Bakool, Lower en Middle Shabelle, Hiraan, Puntland, Galgaduud en Mudug. Tevens dient opgemerkt dat Ken Menkhaus in april 2016 schrijft dat Al Shabaab zich meer en meer met afpersing bezighoudt. Terroristische aanvallen op hotels en restaurants passen in een patroon van vergelding voor de niet-betaling van een afkoopsom. Een onderzoek van CNN toont aan hoe Al Shabaab zichzelf verrijkt met donorgeld en hulpgoederen geleverd door verschillende hulporganisaties (COI Focus, Mogadishu, punt 3.1.1). Verschillende bronnen wijzen op de verzwakking van Al Shabaab in de loop van voorgaande jaren door het verlies van terrein, waaronder strategische steden en havens, door interne spanningen en de dood of desertie van vooraanstaande figuren. Tegelijkertijd wijzen meerdere experts op de weerbaarheid en veerkracht, zelfs de heropleving van de islamistische beweging, die zowel in Somalië als buiten de landsgrenzen haar operationele slagkracht behoudt en een strategische koerswijziging heeft uitgetekend. Ten slotte is niet onbelangrijk dat de Somalische regering meerdere keren officieel verklaarde amnestie te verlenen aan militanten van Al Shabaab die zich overgeven (COI Focus, Mogadishu, punt 3.1.1).

2.3.8. Aldus duren de gewapende gevechten buiten Mogadishu en in de rurale gebieden die onder controle van Al Shabaab staan verder. Gebieden onder controle van de Somalische Federale regering, waaronder Mogadishu, worden dan weer vaak getroffen door aanvallen en andere vormen van geweld. Het kan dan ook niet anders dan dat UNHCR in haar richtlijnen over terugkeer naar Zuid- en Centraal-Somalië van mei 2016 stelt dat de algemene veiligheidssituatie in Mogadishu en in de rest van Zuid- en Centraal-Somalië nog steeds instabiel is. UNHCR geeft daarbij aan dat veel personen die Zuid- en Centraal-Somalië ontvluchten een profiel hebben waardoor ze in aanmerking kunnen komen voor de vluchtelingstatus. UNHCR wijst er eveneens op dat verzoekers om internationale bescherming afkomstig uit "conflict-affected areas" nood kunnen hebben aan bescherming omdat zij het risico lopen blootgesteld te worden aan een ernstige en individuele bedreiging van hun leven of persoon als gevolg van willekeurig geweld. Echter nergens in voornoemde documenten wordt evenwel geadviseerd om voortgaande op een analyse van de algemene veiligheidssituatie, aan elke persoon afkomstig uit Zuid- en Centraal-Somalië een complementaire vorm van bescherming te bieden. Bovendien blijkt zowel uit de adviezen van UNHCR als uit de COI Focus, Mogadishu dat het geweldsniveau, de aard van het geweld en de impact van het geweld regionaal verschillend zijn. Om die redenen dient niet alleen rekening te worden gehouden met de actuele situatie in verzoekers land van herkomst, maar ook met de veiligheidssituatie in het gebied waar hij vandaan komt en met het persoonlijk profiel van de verzoekende partij. Gezien de verklaringen van verzoekende partij met betrekking tot de herkomst uit Somalië, dient *in casu* de veiligheidssituatie in Mogadishu te worden beoordeeld.

2.3.9. Om het reële risico voorzien in artikel 48/4, § 2, c) van de Vreemdelingenwet te evalueren moeten diverse objectieve elementen meegenomen worden, waaronder het aantal burgerslachtoffers van willekeurig geweld, het aantal conflict gerelateerde incidenten, de intensiteit van deze incidenten, de doelwitten die de partijen in het conflict beogen, de aard van het gebruikte geweld en de mate waarin burgers slachtoffer zijn van willekeurig dan wel doelgericht geweld, de impact van dit geweld op het leven van de burgers, en de mate waarin dit geweld burgers dwingt om hun land of, in voorkomend geval, hun regio van herkomst te verlaten.

2.3.10. Zoals hoger gesteld blijft Mogadishu onstabiel. Het is in deze context dat de veiligheidsanalyse van Mogadishu dient te worden gesitueerd. Uit de informatie toegevoegd aan het administratieve dossier en de update gevoegd bij de nota van verwerende partij kan blijken dat de (complexe) aanslagen in Mogadishu in hoofdzaak gericht zijn op hotels en restaurants die vaak politieke figuren en regeringsfunctionarissen over de vloer krijgen, op overheidsgebouwen of -instellingen, op de inlichtingendienst NISA, op diplomatieke konvooien en op grote zakenmensen. Anderzijds kan het geweld in Mogadishu ook de vorm aannemen van doelgerichte moordaanslagen tegen personen verbonden met de overheid of met internationale instellingen. Sommige aanslagen worden opgeëist door Al Shabaab, in andere gevallen gaat het om onbekende schutters (COI Focus, Mogadishu, punt 4).

Onder de slachtoffers van deze aanslagen bevinden zich parlementsleden en regionale bestuurders, politieke vertegenwoordigers en overheidsfunctionarissen, politieagenten, soldaten of medewerkers van de inlichtingendiensten, reporters, humanitair personeel en soms ook gewone burgers die toevallig in de nabijheid waren of tewerkgesteld waren waar de aanslagen zich voordeden. In tegenstelling tot wat verzoekende partij beweert, worden deze aanvallen niet geminimaliseerd, noch wordt afbreuk gedaan aan het onveiligheidsgevoel dat hiermee gepaard kan gaan. Uit dezelfde informatie blijkt voorts dat verschillende bronnen aangeven dat er maar een beperkte opvolging en verslaggeving is van gewelddadige incidenten en van het aantal slachtoffers in Somalië, waardoor een exhaustief overzicht niet mogelijk is. Betrouwbare statistieken over burgerslachtoffers zijn niet beschikbaar (COI Focus, Mogadishu, punten 4 en 5).

2.3.11. De Raad kan vaststellen dat de veiligheid in Mogadishu ingewikkeld en lastig blijft door de verscheidenheid aan strijdende partijen, de veelvuldige wijzigingen binnen en de overlappingsen van de verschillende groepen die voor veiligheid instaan, de verschillen in veiligheidsniveau per buurt, de mate waarin clanidentiteit de veiligheid beïnvloedt, en het feit dat de bronnen van bescherming ook de bronnen van onveiligheid kunnen zijn. Volgens de beschikbare informatie wordt de veiligheid van een persoon nog steeds in grote mate bepaald door de rol van de persoon in het publieke domein.

2.3.12. Het EHRM bevestigde in een arrest van september 2013 (EHRM, "*K.A.B. v. Sweden*", no. 17299/12, van 5 september 2013) dat Al Shabaab Mogadishu niet langer in handen had, dat er geen frontlijngevechten of bombardementen meer plaatsvonden in de hoofdstad en dat het aantal burgerdoden was gedaald. Bij arrest van september 2015 (EHRM, "*R.H. v. Sweden*", no. 4601/14, van 10 september 2015) bevestigde het EHRM dat er niet langer sprake was van een reëel risico op een met artikel 3 van het EVRM strijdige behandeling voor al wie in Mogadishu aanwezig is. Ook de Immigration and Asylum Chamber van het Upper Tribunal van het Verenigd Koninkrijk oordeelde in september 2014 (MOJ & Ors (Return to Mogadishu) Somalia CG [2014] UKUT 00442 (IAC), United Kingdom: Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) van 10 september 2014) dat in het algemeen een persoon die een "*gewone burger*" is bij terugkeer naar Mogadishu na een periode van afwezigheid geen reëel risico op vervolging of op schade loopt zoals bedoeld onder artikel 3 van het EVRM of artikel 15 c) van de Richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (hierna: de Kwalificatierichtlijn). Het "*Upper Tribunal*" stelt verder dat het aantal burgerslachtoffers in Mogadishu sinds 2011 gedaald is, voornamelijk omdat er einde kwam aan de openlijke oorlogsvoering binnen de stad en Al Shabaab thans haar toevlucht neemt tot operaties tegen zorgvuldig geselecteerde doelwitten.

2.3.13. Daarnaast dient opgemerkt te worden dat, ondanks de hierboven beschreven veiligheidsrisico's, meerdere bronnen positieve ontwikkelingen signaleren in de hoofdstad, zoals de heropleving van het economische leven.

De impact van het geweld is voorts geenszins van dien aard dat het inwoners dwingt om massaal Mogadishu te verlaten. Integendeel, Somaliërs keren vanuit Kenia en de diaspora vrijwillig terug naar Somalië, waaronder naar Mogadishu. In die mate zelfs dat de terugkeer van een groot aantal Somaliërs in Mogadishu voor een financiële injectie zorgt en een verhoging van werkgelegenheid en van basisvoorzieningen de gezondheidszorg en in het onderwijs – in 2018 leggen leerlingen uit meer dan 300 secundaire scholen doorheen de stad hun eindexamens af in 63 examencentra –, maar ook voor een stijging van de grondprijzen en van de uitzettingen van IDP's. Er kan dan ook niet worden ingezien waarom verzoeker niet zou kunnen terugkeren naar Somalië. Naast de terugkeer van de diaspora creëren ook de uitbreiding van de overheidsadministratie, de toename van het aantal humanitaire organisaties en de opening van ambassades een groeiende vraag naar goederen en diensten. De vraag naar ongeschoolde arbeid neemt toe, en omwille van de verbeterde veiligheidssituatie trekken ook vanuit het binnenland ongeschoolde krachten naar Mogadishu. Voorts blijkt dat er in Mogadishu sprake is van vele handelszaken, gaande van platenwinkels tot apothekers, banken, benzinstations, van een bloeiende bouwsector, een vrijetijdsleven met een heropleving van voetbal- en basketbalcompetities, met opgeknapte sportstadia, een mini-marathon in 2018, voetballende tieners op lido beach, met restaurants en internetcafés, met jongeren die koffie drinken of flaneren, en de organisatie van een TEDx-conferentie en sinds 2015 een jaarlijkse boekenbeurs. Eind 2017 opende een nieuw prestigieus hotel aan het strand en in mei 2018 opende Toyota een vestiging in Mogadishu na 30 jaar afwezigheid. Basisvoorzieningen zoals huisvuilophaal, brandweer en elektriciteit zijn beschikbaar.

2.3.14. Ook de Raad van State, Nederland, stelde reeds in zijn arrest van 23 mei 2013, nr. 201302478/1/V2: *“Door de verbeterde veiligheidssituatie reisden (ook) veel Somaliërs uit Canada, de VS en Europa naar Mogadishu, op zoek naar mogelijkheden om zaken te doen, te investeren of zich politiek te profileren. Vluchten zaten in de verslagperiode vol met Somaliërs die zich ofwel een beeld wilden vormen van de situatie of terugkeerden. Er wordt heel veel gebouwd in Mogadishu. Somalische aannemers uit Engeland slepen contracten in de wacht. Ze passen zich snel aan en nemen de onveiligheid op de koop toe. Een Nederlands-Somalische zakenman, geflankeerd door een gewapende lijfwacht, verklaarde in een uitzending van het NOS- journaal op 18 juli 2012 dat Mogadishu 'veilig' is. In de wijk Hamar Weyne was al snel geen lege winkel meer te vinden. De prijzen van onroerend goed zijn het afgelopen jaar vertienvoudigd. Het huren van een winkelruimte kostte in september 2011 nog 20 USD, in augustus 2012 was dat minimaal 200 USD. De wegen van en naar het vliegveld zijn ten opzichte van de vorige verslagperiode enigszins verbeterd. Wel zijn er nu veel files en verkeersopstoppingen, zoals bij het K4-knooppunt waar vijf wegen samenkomen.”*. De Raad stelt vast dat ook deze rechtspraak nog actueel is.

2.3.15. Het in het verzoekschrift aangehaalde rapport *“UNHCR position on returns to Southern and Central Somalia”* van mei 2016 werd zoals hoger gesteld, reeds betrokken bij de beoordeling van de veiligheidssituatie van Mogadishu. Ook het aangehaalde rapport van Human Rights Watch *“World Report – Somalia”* werd aangewend als bron bij de opmaak van de COI Focus.

2.3.16. De overige elementen en middelen kunnen de Raad niet in andere zin doen besluiten.

2.3.17. Artikel 48/4, § 2, c) van de Vreemdelingenwet beoogt bescherming te bieden in de uitzonderlijke situatie dat de mate van willekeurig geweld in het aan de gang zijnde gewapend conflict in het land van herkomst, dermate hoog is dat zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat een burger die terugkeert naar het betrokken land, in voorkomend geval, naar het betrokken gebied, louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico loopt op de in voornoemd artikel van de Vreemdelingenwet bedoelde ernstige bedreiging. Uit voorgaande bevindingen kan niet afgeleid worden dat de actuele situatie in Mogadishu beantwoordt aan artikel 48/4, § 2, c) van de Vreemdelingenwet.

2.4. In de mate dat verzoeker aanvoert dat artikel 3 van het EVRM wordt geschonden, dient te worden vastgesteld dat de bevoegdheid van de commissaris-generaal en derhalve ook van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in onderhavige procedure beperkt is tot het onderzoek naar de nood aan internationale bescherming in de zin van artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet.

2.5. Er wordt geen gegrond middel aangevoerd.

2.5.1. In het kader van de devolutieve kracht van het beroep volstaan bovenstaande vaststellingen om te besluiten dat verzoeker geen vrees voor vervolging in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet of een risico op ernstige schade in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet aantoot.

2.5.2. Uit wat voorafgaat, is gebleken dat de Raad het beroep ten gronde heeft kunnen onderzoeken, zodat er geen reden is om de bestreden beslissing te vernietigen. De Raad kan immers volgens artikel 39/2, § 1, tweede lid, 2° van de Vreemdelingenwet slechts tot vernietiging overgaan als hij een onherstelbare substantiële onregelmatigheid vaststelt of als essentiële elementen ontbreken waardoor hij niet over de grond van het beroep kan oordelen. De aangevoerde schendingen kunnen hier, gelet op het voorgaande, dan ook evenmin leiden tot een vernietiging van de bestreden beslissing.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De vluchtelingenstatus wordt de verzoekende partij geweigerd.

Artikel 2

De subsidiaire beschermingsstatus wordt de verzoekende partij geweigerd.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op drieëntwintig april tweeduizend negentien door:

mevr. K. DECLERCK,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

mevr. A.-M. DE WEERDT,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A.-M. DE WEERDT

K. DECLERCK